

Technische vragen over vaccineren in Vijfheerenlanden

Afgelopen jaren hebben we te maken gehad met Corona. Dit heeft de vaccinatiestandpunten in de maatschappij op scherp gezet. Ook is er een stijgende trend waar te nemen m.b.t. desinformatie over vaccineren. Vaccineren is een vrije keuze én een bewezen preventieve maatregel om ziekte te voorkomen. Om een verhoogd infectierisico te voorkomen, is een hoge vaccinatiegraad belangrijk. Goede informatie om een afgewogen keuze te maken is essentieel. Ook voor het vertrouwen in de overheid.

Uit beantwoording van technische vragen in juni 2019 bleek dat onze gemeente destijds achterliep op de gemiddelde (landelijke en regionale) vaccinatiegraad. Uit de buurtmonitor van GGD Regio Utrecht kunnen we opmaken dat er inmiddels sprake is van een voorzichtige beweging qua vaccinatiegraad in Vijfheerenlanden richting het gemiddelde. Met uitzondering van de HPV-vaccinatiegraad; die loopt achter ten opzichte van het gemiddelde in de regio en lijkt zelfs nog verder te dalen ten opzichte van het (landelijke en regionale) gemiddelde.

Daarom de volgende vragen:

Vraag 1a:

Kunt u bevestigen dat het gemiddelde qua vaccinatiegraad inmiddels (zowel voor de meeste vaccinaties in het RVP als de Corona-vaccinatie) in onze gemeente in lijn ligt met het gemiddelde van de regio en landelijk?

Antwoord 1a:

Het rijksvaccinatieprogramma (RVP) bestaat uit verschillende vaccinaties. Zie hieronder een overzicht uit de folder van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu over het RVP.

Welke vaccinaties krijgt mijn kind?

☐ Inenting 1
☐ Inenting 2

3 maanden DKTP-Hib-HepB Pneu	5 maanden DKTP-Hib-HepB Pneu	11 maanden DKTP-Hib-HepB Pneu	14 maanden BMR MenACWY
4 jaar DKTP	9 jaar DTP BMR	10 jaar (2e inenting half jaar later) HPV HPV	14 jaar MenACWY

Extra DKTP-Hib-HepB vaccinatie op de leeftijd van 2 maanden
Een kind krijgt een extra vaccinatie bij 2 maanden als moeder niet geïmmuniseerd is tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap, en in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

Betekenis afkortingen

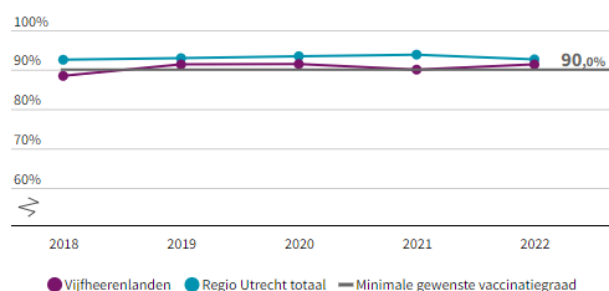
D Difterie	P Polio	Pneu Pneumokokken	R Rodehond
K Kinkhoest	Hib Haemophilus influenzae type b	B Bof	MenACWY Meningokokken ACWY
T Tetanus	HepB Hepatitis B	M Mazelen	HPV Humaan Papillomavirus

Als we kijken naar de BMR, DKTP en Hib-vaccinaties, dan geldt dat de vaccinatiegraad in gemeente Vijfheerenlanden nog steeds lager is dan het gemiddelde van de regio Utrecht en het gemiddelde van heel Nederland. De laatste cijfers laten wel een toename zien ten opzichte van de cijfers uit 2021.

**Tabel 1. Vaccinatiegraad voor BMR, DKTP en Hib in Vijfheerenlanden, Regio Utrecht en Nederland
Cijfers 2022**

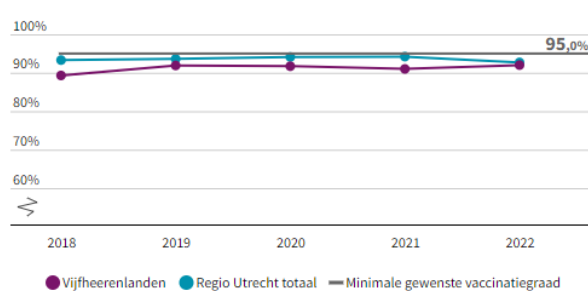
	BMR voldoende geïmmuniseerd zuigelingen	DKTP voldoende geïmmuniseerd zuigelingen	Hib voldoende geïmmuniseerd zuigelingen
Vijfheerenlanden	92.0%	91.3%	91.6%
Regio Utrecht	92.7%	92.6%	93.3%
Nederland	92.3%	92.2%	92.9%

Trend vaccinatiegraad DKTP, zuigelingen

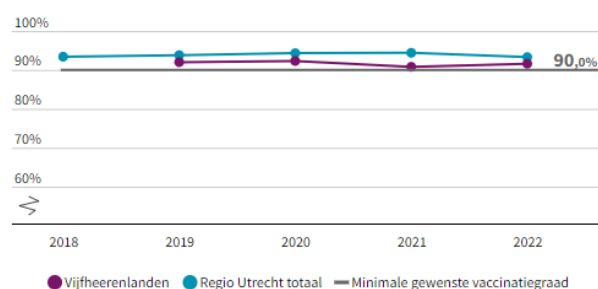
RIVM | 2018 - 2022

Trend vaccinatiegraad BMR, zuigelingen

RIVM | 2018 - 2022

Trend vaccinatiegraad Hib, zuigelingen

RIVM | 2018 - 2022

Bron: [dashboard - Kansrijk opgroeien - Vijfheerenlanden \(buurtmonitor.nl\)](https://dashboard.kansrijkopgroeien.nl/vijfheerenlanden/buurtmonitor)

De cijfers van de corona-vaccinaties liggen lager dan het regionaal gemiddelde. De vaccinatiecijfers zijn wel vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.

Tabel 2. Vaccinatiegraad Corona

	60+		12+	
Cijfers 2022	Basis	Herhaal	Basis	Herhaal
Vijfheerenlanden	83%	56%	80%	24%
Regio Utrecht	85%	60%	83%	26%
Nederland	82,4%	56,6%	80,4%	24,5%

Bron:

<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/vaccinaties>

<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/gemeente/GM1961/vaccinaties>

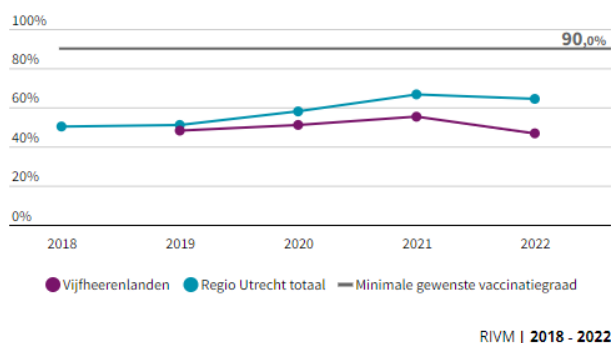
<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/veiligheidsregio/VR09/vaccinaties>

Vraag 1b:

Kunt u bevestigen dat de vaccinatiegraad voor HPV dalende is in onze gemeente ten opzichte van regionale en landelijke gemiddeldes?

Antwoord 1b:

De vaccinatiegraad voor HPV in Vijfheerenlanden blijft achter op het gemiddelde van de regio Utrecht en het gemiddelde van Nederland. Ook zien we een afname in de vaccinatiegraad in Vijfheerenlanden ten opzichte van eerdere jaren.

Trend vaccinatiegraad HPV, 12-jarige meisjes

Tabel 3. HPV vaccinatiegraad in Vijfheerenlanden, regio Utrecht en Nederland over tijd

	2019	2020	2021	2022
Vijfheerenlanden	48.1%	51.0%	55.2%	46.7%
Regio Utrecht	51.0%	57.9%	66.6%	64.3%
Nederland	45.5%	53.0%	63.1%	47.6%

Vraag 2a:

Kunt u aangeven welke extra inspanningen van de GGD en/of de uitwerking van het gebruik van de vaccinatielokker (mogelijk) aan de stijging hebben bijgedragen?

Antwoord 2a:

De vaccinatielokker geeft handvatten om lokaal met het vaccinatievraagstuk aan de slag te gaan. De vaccinatielokker bevatte o.a. betrouwbare bronnen waar gemeenten naar kunnen verwijzen (bijvoorbeeld op social media) en uitleg over een krachtenveldanalyse. De afgelopen periode is er niet actief gewerkt met de vaccinatielokker.

Vanuit de GGDrU is op twee manieren extra aandacht besteed aan het vaccineren:

Aan alle jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen is een gesprekstraining (Shared Decision Making) aangeboden, om met twijfelende/weigerende ouders en jongeren in gesprek te kunnen gaan over vaccineren. Deze training wordt nog steeds jaarlijks aangeboden, zodat alle nieuwe jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen getraind worden.

Ook krijgen twijfelende ouders een extra afspraak op het consultatiebureau, zodat zij hun vragen of twijfels met de jeugdarts kunnen bespreken.

Daarnaast heeft het RIVM een extra inspanning gepleegd. Kinderen die op de leeftijd van 14 maanden geen BMR-vaccinatie hebben ontvangen, hebben van het RIVM in de zomer van 2022 een reminder gehad. Daarin werden ouders gattendeerd op de ontbrekende vaccinatie en een

aanbod om de vaccinatie in te halen op het consultatiebureau. Deze actie heeft recent plaats gevonden. Het mogelijke effect hiervan is nog niet terug te zien in de vaccinatiecijfers op de buurtmonitor of in het RIVM-jaarverslag.

Vraag 2b:

Kunt u aangeven welke inzet voor onze gemeente de *komende* periode wordt gepleegd om blijvend in te spannen voor goede en juiste voorlichting over vaccineren?

Antwoord 2b:

Vanuit de GGDrU vindt er de komende periode in de gemeente geen extra inspanning plaats, naast het consequent informeren middels een duidelijke informatiefolder bij de fysieke uitnodiging.

Binnen de GGDrU is een “werkgroep vaccinatiegraad” opgericht. Zij hebben op 24 november jl. een bijpraatmoment georganiseerd over de vaccinatiegraad in de regio Utrecht. De presentatie is in de bijlage toegevoegd.

Door de werkgroep wordt nagedacht hoe de GGDrU op lokaal niveau de vaccinatiegraad kan bevorderen: waar zitten aangrijpingspunten? Er wordt gewerkt aan een dashboard om meer inzicht te krijgen in opkomst bij vaccinaties: het creëren van recente cijfers op lokaal niveau (bijv. op niveau van CB of groepsvaccinatie). Dat kan leiden tot meer inzicht en gerichtere acties.

Omdat de vaccinatiegraad al enige tijd een aandachtspunt is, is de vaccinatiegraad ook als speerpunt opgenomen in het Lokaal Gezondheidsbeleid 2022-2027. De ontwikkelingen van de werkgroep blijven wij volgen. Vervolgens kijken wij op welke wijze ingezet kan worden om de vaccinatiegraad te verhogen, passend bij onze lokale situatie, conform het Lokaal Gezondheidsbeleid 2022-2027.

De HPV-vaccinatie beschermt tegen zes verschillende soorten kanker, zowel voor jongens als voor meisjes.

Vraag 3a:

In onze gemeente wordt minder dan gemiddeld in de regio gekozen voor HPV-vaccinatie (onder de 18 jaar). Hoe komt dat? Welke (extra) maatregelen worden in Vijfheerenlanden genomen om ouders, jongvolwassenen en jongeren goed te informeren over het HPV-virus en de mogelijkheden tot vaccinatie?

Antwoord 3a:

Er is (nog) geen onderzoek gedaan naar de reden van een minder hoge opkomst in bepaalde gemeenten.

Ook zijn er geen extra maatregelen getroffen voor voorlichting over HPV specifiek op bepaalde gemeenten gericht. Vooral nog is eerst de aandacht en communicatie gericht op de algemene doelgroep met mogelijkheid tot informatie in andere talen, via beeld en afgestemd op de doelgroep. Ook heeft het RIVM een lespakket voor biologie om aandacht aan HPV te besteden.

[Rijksvaccinatieprogramma | Rijksvaccinatieprogramma.nl](https://rijksoverheid.nl/onderwerpen/rijksvaccinatieprogramma)

Jongeren wordt een brede mogelijkheid aan inhaalmomenten geboden als vaccinaties zijn gemist. Daarnaast worden artsen en verpleegkundigen gevraagd om alertheid te houden op het navragen van de vaccinatiestatus bij jongeren tijdens onderzoek op Voortgezet Onderwijs. N.a.v. gemiste vaccinaties kan voorlichting op maat gegeven worden en kunnen acties in gang gezet worden om de vaccinaties alsnog te ontvangen. Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen beschikken ook over de benodigde kennis over HPV en de vaccinatie die daarbij hoort.

Gemeenten ontvangen voor de start van de HPV vaccinatierondes een overzicht wanneer en waar we aanwezig zijn in de gemeente met daarnaast een persbericht wat geplaatst kan worden. Wij zullen hiermee de inwoners ook nog extra attenderen op de mogelijkheid van een vaccinatie.

Aan het begin van 2023 begint landelijk de HPV-18+ campagne.

Vraag 3b: Welke inspanningen worden er geleverd om de 19-26 jarigen in onze gemeente de komende periode goed te informeren over deze specifieke HPV-campagne?

Antwoord 3b:

Deze groep krijgt een uitnodiging voor een herhalingsvaccinatie met de benodigde informatieve folder. Landelijk zal er aandacht besteedt worden aan de HPV campagne 19 t/m 26 jaar via een publiekscampagne en verschillende andere kanalen om deze doelgroep zo goed mogelijk te bereiken.

Gemeenten zullen ook van deze campagne op de hoogte worden gebracht door de GGDrU en een bericht ontvangen om te verspreiden via lokale media.